

Motion till riksdagen

1989/90:So290

av Marianne Jönsson och Marianne Andersson

(båda c)

Bilstödet till handikappade

Det nya bilstödet till handikappade trädde i kraft den 1 oktober 1988. Riksdagens behandling av frågan föregicks av en livlig debatt om systemets utformning. Denna debatt lever fortfarande.

Det har nämligen visat sig att det förekommer skevheter i såväl utformning som tillämpning av de nya reglerna. Förr kunde bl.a. armamputerade och personer med svagheter i de övre extremiteterna få bilstöd av länsarbetsnämnden enligt då gällande regler. Stödet utgick framför allt i form av anpassningsbidrag för att kunna köra bilen till arbetet. På så sätt gick det att arbeta heltid. De nya reglerna förutsätter att det ska föreligga väsentliga svårigheter att förflytta sig på egen hand eller att anlita allmänna kommunikationer. Är kommunikationerna bristfälligt utbyggda på orten kan inte den bedömningen ske att det föreligger väsentliga förflyttningssvårigheter.

Många som förut fick bilstöd genom LAN nekas nu sådant vid ansökan. De får avslag med motiveringen att funktionshindret inte är särskilt omfattande. Vissa av dessa personer har måst minska sin arbetstid då de inte har klarat av att arbeta heltid och åka allmänna kommunikationer. Försäkringskassan har beviljat personerna halv förtidspension/sjukbidrag. Den åldersgräns vid 49 år som nu föreligger för rätten att erhålla bilstöd upplevs av många som snäv och orättvis. I centerns partimotion om handikappolitiken föreslås en gräns vid 65 år. Vi upprepar här samma förslag.

Vissa försäkringskassor har dessutom låtit bilstödet påverka handikappersättningens storlek. Hur skiftande bedömningarna kan vara vid landets 26 försäkringskassor har framkommit i en studie vid rättssociologiska institutet vid Lunds universitet.

Många som tidigare genom LAN beviljats anpassningsbidrag har hamnat i kläm. Försäkringskassan har enligt de nya bestämmelserna ingen möjlighet att gå in enbart med ett mindre anpassningsbidrag. Detta är avhängigt rätten till bilstöd, där man först provar rätten till grundbidrag. Kraven här är strängare än tidigare och "väsentliga förflyttningssvårigheter" ska föreligga om bilstöd ska beviljas.

Kassorna avslår därför många ansökningar som tidigare godkändes av LAN. Det kan gälla automatutrustning, servostyrning, annat säte etc., utrustningar som är relativt billiga men som möjliggör för den sökande att använda sin bil.

När det gäller den som använder sin bil i jobbet och där bilen är att be-

trakta som ett arbetsredskap, t.ex. en försäljare, är tolkningen mycket osäker.

Mot. 1989/90
So290

Vi anser därför att en skyndsam översyn över tillämpningen bör göras och att förtydliganden i regelsystemet bör ske.

Det är därför mycket viktigt att så snart överklagade beslut avgjorts, rättsfallsöversikter snabbt når kassorna så att enhetlig bedömning sker i hela landet.

När det gäller stödets utformning har det visat sig att de nuvarande reglerna ger mycket otillfredsställande effekter. Inkomst av förmögenhet beräknas på samma sätt som vid fastställande av KBT. En ändring bör göras så att inkomst av kapital och arbete likställs. Däremot ska inte tillgångar som eget hus eller fritidshus påverka det inkomstprövade bidraget.

Det nya bilstödet som var tänkt som en reform men har inte motsvarat ställda förväntningar. Ifrågasättande, väntetider och krångel vid handläggningen gör att många ifrågasätter om detta var en reform.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om översyn och behov av förtydliganden i regelsystemet för bilstöd till handikappade.

Stockholm den 25 januari 1990

Marianne Jönsson (c)

Marianne Andersson (c)